

Storfredning på Kongsberg

I løpet av de siste årene er det drevet tildels storlagen gruvevirksomhet i de gamle stollene ved Sølvverket. Det har vært en strevsom aktivitet fra aktørenes side. Kunnskap og evne til å ta seg flere hundre meter loddrett ned har vært en forutsetning. Og opp igjen da med utbyttet; - tungt sølv i sekk, bøtter og spann. Slikt ryktes og det ble etterhvert litt trangt. Så trangt at det medførte en del kiv og uenighet. Muting og overmuting, fjerning av tau og utstyr osv., kjeftebruk og mistenkeliggjøring. Med andre ord, lite trivelige forhold. For å skjære igjennom dette har Bergverksmuseet i all stillhet arbeidet med fredningsplaner. Og nå er de satt ut i livet.

Det betyr at det er slutt på en hyggelig og til tider innbringende samling av trådsølvstuffer i hele gruveområdet. Det kan synes trist, men det er antakelig helt nødvendig å gå til dette drastiske skrittet. Visiterer fra fredningsbeskrivelsene:

1. *Alle gruveåpninger, berghaller, dammer, renner, hjulstuer, inskripsjoner, veier, murer, tufter, afterhauger og en skådam etter Kongsberg Sølvverks virksomhet på eiendommene*

2. *Alle gruver, dvs. underjordiske*

bergrom etter gruve drift med inventar, innenfor et område

Det kan ikke gjøres noen form for inngrep verken i gruvene, i berghallene eller på de andre objekter som f. eks. gravning, sprengning m.m. uten tillatelse.

Hvorfor?

Som begrunnelse for vedtaket heter det:

Vedtaket om midlertidig fredning er fattet for å forhindre at gruvene, berghallene og andre objekter blir beskadiget ved fjerning, gravning og sprengning under leting etter mineraler og gjenstander, ved masseuttak, forsøpling eller skjemming på annen måte.

Hva nå?

Det blir ikke mye å dra til Kongsberg etter nå, sa en ihuga samler til oss, da han kommenterte fredningsvedtaket. Det er vi ikke umiddelbart enige i. Men det blir mer om denne saken. I neste nr. vil vi drøfte fredningen med representanter for KOG, Bergverksmuseet og gruveklatterne/samlerne.

Vi vil også få med en artikkel om Skrim-grottene og fredningen av disse.
ghw